

Köszöntelek Benneteket **Püünkösd** vasárnapján: **Az Úr Lelke legyen veletek!**

Mai együttlétünk egyrészt az elmúlt munkaév **Te Deum-a** (hálaadása), másrészt régióánk püünkösd **lelkigyakorlatának** befejező miséje. A mai evangéliumnak Jézus hálaímáját választottam, mely így kezdődik: **„Abban az órában Jézus följongott a Szentlélekben...”**

Idézzük most fel lelkigyakorlatunk mostani vagy régebbi sorsfordító döntéseit, melynek alapja volt a „metanoja”: a bűnbánat és megtérés. **Bánjuk meg bűneinket!...** Szeressen minket a mindent adó Isten, bocsássa meg bűneinket és vezessen bennünket Szent Lelkével a mi Jézusunk Útján...

Ének: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, aki a magad Lelkéből teremtettél meg minket, add, hogy lelkünket töltsse el a Te szereteted, a Te jézusod példája szerint, aki élsz és szeretsz...

Evangélium [Lk 10, 21–24.](#)

Úgy gondolom, hogy Jézus a tanítványainak tartott „lelkigyakorlat” végén mondhatta el ezt a hálaadást. Felujjongott a Szentlélekben, hogy tanítványaiban megtalálta azokat a kicsinyeket, akik fogékonyak a világ bolondságára, és az élet botránýára.

A lelkigyakorlat célja a **megtérés**. És ennek vannak személyi feltételei. Mi vajon megfelelünk-e ezeknek a feltételeknek. Ha nem következik be a Jézustól meghirdetett „metanoia” életünkben, annak esetleg az lehet az oka, hogy nem vagyunk alkalmas nép?

1) „Elrejteted a bölcsek és okosak elöl”

A Jézus által hirdetett Isten Ország igazságait és az országbeli életet a **pogány bölcsek** és a **zsidó írástudók** nem tudták befogadni. Jól ismerte fel a helyzetet tarzuszi Pál, amikor a korinthusiaknak azt írja: „Krisztus a zsidóknak botráný, a pogányoknak pedig bolondság” (1Kor 1,23).

Ma sem más a helyzet. Aki magát **bölcsnek** gondolja és megkonstruálja a maga bölcséleti rendszerét és életfilozófiáját, az lemosolyogja a názáreti ács bölcsességét. Ezeket: **„Aki meg akarja menteni az életét, elveszíti azt. Aki érettem elveszíti az életét, megtalálja azt”** (Mt 16,25). **„Aki első akar lenni, az legyen az utolsó és mindenki szolgája”** (Mk 9,35). **„Ha megütik a jobb arcodat, fordítsd oda a másikat is”** (Mt 5,39). Az evilági bölcsnek bolondság mindez. Az ő életbölcsélete, mely az ő életének megideologizálása, megakadályozza őt a megtérésben. Ő a szellemi, azon keresztül a társadalmi, mi több a gazdasági elithez akar tartozni, és annyi!

Aki magát a tudósnak gondolja, az azért **tudós**, mert megkonstruálta a maga tudományos rendszerét. Nemcsak az életről lehet kialakítani ideológiát, hanem az igazságok rendszerét is ki lehet építeni, amelyben semmi keresnivalója nincs az Igének. A zsidó írástudók olyan írásmagyarázat-rendszert építettek ki, amellyel sakk-mattra állították Isten Igéjét. Ahogy Jézus mondta: **„Isten parancsát ügyesen kijátsszátok, hogy megtartsátok hagyományaitokat** (Mk 7,9). Az evangéliumból is sikerült az Isten- és embertudománýnak, a teológiának és etikának olyan tudományos rendszerét kidolgozni, mellyel Jézus tanítását és annak minden erejét meg lehetett hamisítani és fojtani. Az evilági ésszel tudóskodó írástudó képtelen a megtérésre, mert zárt és hamis tudományos konstrukciója az agyában lehetetlenné teszi a Jézusra figyelést és dialógust.

2) „A kicsinyeknek jelentetted ki”

A tudósok és bölcsek csak vitatkozni és csapdát állítani mentek Jézushoz., az „**am ha ares**”, a föld népe viszont szomjas volt az Igére, mint a száraz föld az esőre. A kisemberek, az egyszerűek és a segítséget várók nyitottak voltak Jézusra. Életükre és tudatlanságukra Jézustól vártak megoldást. Az ó- és újszövetség egyértelmű megállapítása: **„Isten a kevélyeknek ellenáll, az alacsonyszívűeknek viszont adja a „kariszt”: kegyelmét, ajándékát”** (Péld 3, 34; Jak 4, 6).

A lelkigyakorlat az önmagunkkal való hadgyakorlat terephelye, és nem vehetünk részt rajta pogány bölcsként vagy zsidó írástudósként. Aki nem hajlandó a gazdag, hataloméhes és erőszakos világ tisztességetikai bölcséletét és tudományát feladni, az jobb, ha hazamegy onnan. Már Pál is figyelmeztette a római közösséget: **„Ne legyetek fönnhéjazók, hanem alkalmazkodjatok az egyszerű emberekhez. Ne képzeljétek magatokat önmagatoktól okosaknak”**. (Róm 12,16). Jó földnek, vagy más hasonlattal élve szivacsagyúagnak és szivacs szívűeknek kell lennünk, hogy mindent be tudjunk fogadni a Lélektől.

A lelkigyakorlatos előadások nagyon is vitára ingerlőek lehetnek, és vitáznunk is kell. De nem öncélúan, és nem azért, hogy elméleti vitákkal és gőgös ellenérvekkel pótoljuk a megtérést. Harcolnunk kell, de nem egymás ellen, hanem önmagunk élethazugságai ellen.

Nem másoknak kell tetszenünk okosságunkkal és bölcsességünkkel, hanem Istennek tetszővé kell válnunk.

Az **„élethazugság”** azt jelenti, hogy hitványságainkat kulturáltan, ügyesen takargatjuk. Másképpen: a hazug ember az, aki hitványságait leplezve igyekszik megmenteni a jóság látszatát önmaga és mások előtt. Az „igaz” ember (az Istennek tetsző) pedig az, aki nyomorúságait is felfedi. A kicsinyeknek, az alacsonyszívűeknek és magukat megalázni tudóknak jelenti ki magát az Atya. **„Aki magát felmagasztalja, azt megalázzák, aki magát megalázza, azt felmagasztalják”** (Lk 14,11). Felmagasztalja az Isten és testvérei is!

Végül két hasonlattal talán még jobban megvilágíthatjuk a „lelki” gyakorlat lelki tartalmát.

Az egyik: A fuldoklót nem lehet kihúzni a vízből, amíg kapálódzik. Csak ha elengedi magát... Isten sem tud megmenteni minket, ha nem engedjük el bölcs és okos rögeszméinket, és nem bízunk rá az ő eszményeire önmagunkat.

A másik: Izaiásnál és Lukácsnál is olvassuk: **„Isten a megtört szívűeket szereti”** (Iz 61,1.2.; Lk 4,18). Nem azért, mert kéjeleg a rombolásban, hanem azért, mert csak az összetört szívet lehet újraönteni... Össze kell törni rögeszméinket, de még inkább önző életünket, élethazugságainkat (ezt mondták régen a szív töredelmének), mikor beáll az egoista énünk halála, hogy újjászülessen önzetlen másokért élni tudó énünk és életünk.

--- Jézus a maga „lelkigyakorlatának” végén, a minden bizonytalán áttelekült tanítványokhoz fordult, hogy megerősítse bennük, mennyire büszkék lehetnek és milyen boldogok, hogy láthatták, hallhatták az Isten Lelkének bölcsességét és okosságát, amit a görög bölcsek és zsidó írástudók képtelenek voltak felfogni. Egy jól végzett lelkigyakorlat, és munkaév végén, viharok és csaták után, mi is hálásak és boldogok lehetünk, ha alkalmasnak bizonyultunk megtapasztalni ebben is ennek a Léleknek kiáradását és erejét.

[Kovács László elmélkedése
elhangzott 2018. május 20-án, a Bokorportán.]